

ಪೆನ್ನಾರ್ ನದಿ ಗಂಡಿಕೋಟೆಯ ಬಳಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಜಾದೂವಿಗೆ 'ಭಾರತದ ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ಯಾನಿಯನ್' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸರದ ಕೊಲ್ಲಾರಿನ ಗಣಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ನೀಲಿ ವಜ್ರ ವಿಶ್ವ ಪರ್ಯಟನೆಯನ್ನೇ ನಡೆಸಿದೆ.

■ ಡಿ.ಜಿ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಆ ನೀಲಿ ವಜ್ರದ ಪರ್ಯಟನೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಆಂಧ್ರದ ಕಡಪಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ 220 ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರವಿದೆ. ಎರಡನ್ನೂ ಕರುಳುಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬೆಸೆದಿದೆ ಪೆನ್ನಾರ್ ನದಿ. ಅದು ಮುಂದೆಯೂ ಹರಿಯುತ್ತಾ ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಕಡಪಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪೆನ್ನಾರ್ ನದಿಯನ್ನು ಅದರ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಾದ (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವ) ಚಿತ್ರಾವತಿ ಮತ್ತು ಪಾಪಾಗ್ನಿ ನದಿಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಪೆನ್ನಾರ್ ನದಿ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂದಿಬೆಟ್ಟದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಚನ್ನರಾಯಸ್ವಾಮಿ ಅಥವಾ ಚನ್ನಕೇಶವ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಪಿನಾಕಿನಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ನದಿಯ ಉದ್ದ 597 ಕಿ.ಮೀ. ಅದರಲ್ಲಿ 61 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 48 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರ ಹರಿದ ನಂತರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಪುರ ಮತ್ತು ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ

ಹರಿದು ನೆಲ್ಲೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಚೇನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಗೌರಿಬದನೂರು ಉತ್ತರ ಪಿನಾಕಿನಿ (ಪೆನ್ನಾರ್) ನದಿಯ ದಡದ ಮೇಲಿವೆ. ಈ ನದಿ ಬಿಲ್ಲಿನ ಆಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಶಿವನ ಧನಸ್ಸು 'ಪಿನಾಕ'ದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು, ಪಿನಾಕಿನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುವರು. ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಪೆನ್ನಾರ್ ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ನದಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 116 ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಜಕ್ಕಲಮಡಗು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸಾಗರಗಳು ಇದರ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು. ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಇರುವುದು ಇದರ ದಡದಲ್ಲೇ.

ನಂದಿಬೆಟ್ಟದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆರುವ ಹರಿಹರೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಚಿತ್ರಾವತಿ ನದಿಯು ಕಡಪ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಂಡಿಕೋಟಾದಲ್ಲಿ ಪೆನ್ನಾರ್ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಎರಡೂ ನದಿಗಳು ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಂತೆ ಕೈಕೈ ಹಿಡಿದು,

ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಒಂದಾಗಿ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನೋಟವಂತೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಬಳಿಯ ಕಳವಾರದ ಬಳಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪಾಪಾಗ್ನಿ ನದಿ ಕೂಡ ಪೆನ್ನಾರ್ ನದಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಮಲಾಪುರದ ಬಳಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದೇ ತಾಯಿಯ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳದೂ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಪರ್ಯಟನೆ.

ಗಂಡಿಕೋಟದ ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ಯಾನಿಯನ್

ಅಮೆರಿಕದ ಅರಿಯೋನಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 'ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ಯಾನಿಯನ್' ಅನ್ನು ನಿಸರ್ಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಕುಸುರಿ ಎನ್ನುವರು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭೂಸ್ವಾರ್ಕ ಎಂಬ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರಕಿದೆ. ಕೊಲೆರಾಡೊ ನದಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಿಲಾಪದರುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಿದೆ. ಅದೇ ಹೋಲಿಕೆಯಿರುವ ನಿಸರ್ಗದ ಕುಸುರಿಯನ್ನು ಪೆನ್ನಾರ್ ನದಿ ಗಂಡಿಕೋಟೆಯ ಬಳಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು 'ಭಾರತದ ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ಯಾನಿಯನ್' ಎನ್ನುವರು.